

781357

OLSZTYŃSKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 4(7)

Olsztyn, dnia 15 lipca 1946 r.

Rok II

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

Poz.	Str.
52. Dekret z dnia 16 kwietnia 1946 r. o zwalczaniu chorób wenerycznych (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 119)	61
53. Dekret z dnia 28 maja 1946 r. o przekazaniu uprawnień Ministra Spraw Wewnętrznych i władz administracji ogólnej, wynikających z ustawy z dn. 11 marca 1932 r. o zgromadzeniach, Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego i władzom bezpieczeństwa publicznego	63
54. Odezwa w sprawie traktowania ludności autochtonicznej	63
55. Pismo okólne w sprawie stosunku do ludności autochtonicznej	64
56. Pismo okólne o zwalczaniu gorzelnictwa i opilstwa	65
57. Obwieszczenie w sprawie zwalczania potajemnego gorzelnictwa i opilstwa	65
58. Okólnik w sprawie podwyższenia opłat stempowych	66
59. Pismo okólne o organizacji bezpieczeństwa przeciwpożarowego	67
60. Pismo okólne w sprawie majątku byłych gmin niemieckich oraz osób prawnych prawa publicznego	67
61. Obwieszczenie w sprawie koncesjonowania przemysłu gastronomicznego	68
62. Zarządzenie z dnia 27 czerwca 1946 r. w sprawie przedłużenia terminu składania wniosków o stwierdzeniu polskiej przynależności narodowej	69
63. Pismo okólne w sprawie ustalenia opłat za badanie i wystawienie świadectw zdrowotności kłaczy	69

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Wykaz placówek skarbowych w Woj. Olsztyńskim
Wykaz cen na ziemiopłody
Komunikaty: Punkt sprzedaży Dzienników Ustaw R. P. Okręgowy i Obwodowy Inspektorat Pracy, Instytut Naukowy Rzemiosła i Urząd Zatrudnienia w Olsztynie.

Dział urzędowy

Poz. 52

DEKRET

z dnia 16 kwietnia 1946 r.

o zwalczaniu chorób wenerycznych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 roku o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

I. Przepis wstępny.

Art. 1. Chorobami wenerycznymi w rozumieniu dekretu niniejszego są:

- 1) Kiła (przysięga, syfilis),
- 2) wiewiór (rzeżączka, tryper),
- 3) wrzód weneryczny (wrzód miękki).

II. Obowiązek chorego.

Art. 2. Osoby dotknięte chorobą weneryczną powinny zgłosić się osobiście do lekarza i spełniać jego zarządzenia lecznicze.

Art. 3. 1. Zabrania się dotkniętym chorobą weneryczną w okresie zakaźnym choroby do-

konywania jakichkolwiek czynności lub przedsięwzięcia działań, które umożliwiają lub mogą spowodować zakażenie innych osób, a w szczególności: a) wstępowania w związku małżeński, b) obcowania płciowego, c) wykonywania zajęć, które stwarzają warunki szerzenia się chorób wenerycznych.

2. Minister Zdrowia określi w drodze rozporządzenia zajęcia, których wykonywanie jest zabronione dotkniętym chorobą weneryczną.

Art. 4. W razie zmiany lekarza w toku leczenia chory powinien w ciągu dni 7, licząc od dnia wyznaczonego do ponownego zgłoszenia się, zawiadomić o tej zmianie lekarza u którego leczył się dotychczas, przez dostarczenie mu pisemnego oświadczenia lekarza, pod którego opiekę udaje się, o przyjęciu chorego do leczenia.

Art. 5. Nad stosowaniem się nieletnich i ubezwłasnowolnionych dotkniętych chorobą weneryczną do przepisów art. 2, 3 i 4 obowiązane są czuwać osoby, które sprawują nad nimi prawną lub faktyczną opiekę.

III. Obowiązki lekarza.

Art. 6. 1. Lekarz, który przy wykonywaniu swego zawodu stwierdzi przypadek choroby wenerycznej jest obowiązany uświadomić chorego co do zaraźliwości choroby, co do jego obowiązków, co do skutków niewykonywania przez niego tych obowiązków oraz co do karalności zarażenia, jak również narażenia na zarażenie.

2. Obowiązek ten ciąży na lekarzu również w stosunku do osób, sprawujących prawną lub faktyczną opiekę nad chorymi nieletnimi i ubezwłasnowolnionymi, jeżeli osoby te zgłosiły się do lekarza z chorem.

Art. 7. Lekarz, który stwierdzi lub poweźmie uzasadnione podejrzenie, że chory weneryczny:

- 1) przerwał samowolnie leczenie,
- 2) nie zgłasza się do lekarza w czasie przez niego wyznaczonym, nie uczyniwszy zadość przepisowi art. 5, lub
- 3) nie przestrzega przepisów art. 3, powinien niezwłocznie zgłosić chorego, do powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarza powiatowego lub miejskiego).

Art. 8. Lekarze powinni prowadzić wykazy pozostających pod ich opieką osób wenerycznie chorych oraz udzielać powiatowym władzom administracji ogólnej (lekarzom powiatowym, miejskim) na ich żądanie danych statystycznych, jak również wiadomości co do źródeł szerzenia się chorób wenerycznych.

Art. 9. Personel pomocniczy jest obowiązany do zachowania tajemnicy na równi z lekarzami.

IV. Uprawnienia i obowiązki władz administracji ogólnej.

Art. 10. 1. Powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) obowiązana jest żądać od osób, co do których poweźmie uzasadnione podejrzenie o szerzeniu choroby wenerycznej, przedkładania świadectw lekarskich o stanie ich zdrowia. Świadectwo takie może wystawić lekarz z wyboru chorego. W przypadkach wyjątkowych powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) może zażądać złożenia świadectwa lekarza ubezpieczalni społecznej urzędowego, jak również nakazać zbadanie danej osoby z urzędu.

2. W miejscowości o znacznym nasileniu chorób wenerycznych Minister Zdrowia może zarządzić badanie lekarskie skupień ludności. Nie podlegają badaniu osoby, które złożyły świadectwa lekarskie.

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej określi sposób wykonywania nadzoru sanitarnego nad osobami uprawiającymi nierząd w sposób zarobkowy.

Art. 11. 1. W razie stwierdzenia choroby wenerycznej na podstawie zgłoszenia (art. 7), złożonego świadectwa lub wyniku badania z urzędu (art. 10) powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) wyda odpowiednie zarządzenia zabezpieczające ściśle wykonanie przepisów art. 2 i 3, w szczególności może:

1) pozwolić choremu na korzystanie z pomocy lekarskiej według wolnego wyboru,

2) skierować chorego do instytucji obowiązanej do udzielania świadczeń leczniczych na podstawie szczególnych przepisów prawnych,

3) skierować chorego do przychodni przeciwwenerycznej, a w razie jej braku do lekarza przez siebie wskazanego, albo wreszcie,

4) jeżeli zachodzi konieczna potrzeba, skierować chorego do szpitala. W razie oporu chorego stosuje się przepisy o postępowaniu przymusowym w administracji.

2. O ukończeniu leczenia osób skierowanych przez powiatową władzę administracji ogólnej (lekarza powiatowego, miejskiego) lekarz lub kierownik przychodni bądź szpitala jest obowiązany zawiadomić tę władzę.

Art. 12. 1. Jeżeli wśród osób zamieszkałych lub zatrudnionych w jakimkolwiek zakładzie lub instytucji występują liczne albo zagrażające szerzeniem przypadki choroby wenerycznej, powiatowa władza administracji ogólnej (lekarz powiatowy, miejski) jest obowiązana zbadać warunki powodujące lub ułatwiające zakażenie oraz wydać potrzebne zarządzenia.

2. Kierownicy zakładów i instytucji są obowiązani udzielić powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarzowi powiatowemu, miejskiemu) wszelkich żądanych wyjaśnień oraz ułatwiać przeprowadzenie badań i wykonywać wydane przez tę władzę zarządzenia.

V. Obowiązki związków samorządowych i instytucji publicznych.

Art. 13. 1. Miasta wydzielone z powiatowego związku samorządowego mają obowiązek zakładania, utrzymywania i prowadzenia przychodni przeciwwenerycznych w ośrodkach zdrowia, a w braku ośrodków zdrowia przychodni bądź samodzielnych, bądź w związku ze szpitalami.

2. Obowiązek zakładania, utrzymywania i prowadzenia przychodni przeciwwenerycznych dla pozostałych gmin bądź dla grup tych gmin ciąży na właściwych powiatowych związkach samorządowych tylko w razie szerzenia się chorób wenerycznych.

Art. 14. 1. O obowiązku i czasie założenia przez związek samorządowy przychodni przeciwwenerycznej orzeka wojewódzka rada narodowa, kierując się rozmiarami szerzenia się chorób wenerycznych oraz stanem finansowym danego związku samorządowego. W stosunku do m. st. Warszawy i m. Łodzi w sprawach tych orzeka Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

2. Do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej należy uzgadnianie na podległym jej obszarze działalności wszelkich organizacji w zakresie zwalczania chorób wenerycznych, w szczególności w zakresie zakładania i prowadzenia przychodni i szpitali przeciwwenerycznych.

Art. 15. Przychodnie i szpitale pozostają w zakresie przepisów dekretu niniejszego pod nadzorem właściwych powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy powiatowych,

miejskich). Kierownicy tych zakładów są obowiązani dostarczać lekarzom powiatowym (miejskim) na żądanie wszelkich wiadomości, dotyczących ich działalności w zakresie zwalczania chorób wenerycznych.

Art. 16. Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Skarbu ustali w drodze rozporządzenia zasady pobierania opłat i zwolnień od nich za korzystanie z przychodni przeciwwenerycznych.

Art. 17. Państwo w granicach kredytów przewidzianych w budżecie państwowym udziela związkom samorządowym i organizacjom społecznym nie posiadającym odpowiednich środków zapomóg na walkę z chorobami wenerycznymi oraz ponosi koszty leczenia chorych wenerycznie, wynikające z umów międzynarodowych.

VI. Przepisy karna.

Art. 18. 1. Kto będąc dotknięty chorobą weneryczną, uchyla się od obowiązku zgłoszenia się do lekarza, podlega karze aresztu do miesiąca i grzywny do 10 000 zł albo jednej z tych kar.

2. Tej samej karze podlega, kto nie wypełni obowiązku wynikającego z art. 4 niniejszego dekretu.

Art. 19. Kto, sprawując prawną lub faktyczną opiekę nad nieletnim lub ubezwłasnowolnionym dotkniętym chorobą wener., umyślnie nie dopełnia obowiązku zgłoszenia wynikającego z art. 5 niniejszego dekretu,

podlega karze aresztu do miesiąca i grzywny do 10 000 zł albo jednej z tych kar.

Art. 20. Do orzekania w sprawach przewidzianych w art. 18 i 19 powołane są władze administracji ogólnej I instancji.

VII. Przepisy końcowe.

Art. 21. 1. Wszelkie zgłoszenia oraz inne korespondencje, dotyczące chorych wenerycznych, należy przysyłać w kopercie zamkniętej jako ściśle tajne.

2. Przesyłanie urzędowi, władzom i instytucjom rachunków za leczenie osób chorych wenerycznie należy dokonywać z zachowaniem tajemnicy co do rodzaju choroby.

Art. 22. Zasady współdziałania poszczególnych władz, instytucji państwowych, samorządowych, ubezpieczalni społecznych i innych instytucji społecznych w zakresie zwalczania chorób wenerycznych określi rozporządzenie Ministra Zdrowia wydane w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 23. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Zdrowia w porozumieniu z właściwymi ministrami oraz innym ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania

Art. 24. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut.*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski.*

Minister Zdrowia:

(—) *Franciszek Litwin.*

Minister Administracji Publicznej:

(—) *Władysław Kiernik.*

Minister Skarbu:

(—) *Konstanty Dąbrowski.*

Poz. 53

DEKRET

z dnia 28 maja 1946 r.

o przekazaniu uprawnień Ministra Spraw Wewnętrznych i władz administracji ogólnej, wynikających z ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o zgromadzeniach, Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego i władzom bezpieczeństwa publicznego.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych i władz administracji ogólnej, wynikające z ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o zgromadzeniach (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 450), przechodzą odpowiednio na Ministra Bezpieczeństwa Publicznego i władze bezpieczeństwa publicznego.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut.*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski.*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

(—) *Stanisław Radkiewicz.*

Poz. 54

Olsztyn, 22 czerwca 1946 r.

ODEZWA.

Przywrócona Macierzy po tyluwiekowej niewoli Ziemia Mazurska, doświadczona tak ciężkimi skutkami minionej wojny światowej, wymaga szybkiej odbudowy gospodarki i doprowadzenia życia publicznego do normalnych stosunków.

Dla wszystkich obywateli zamieszkujących te ziemie czy to dla osadnika z Polski centralnej, czy repatrianta lub Mazura, czy Warmiaka-tubylca istnieje w nowym demokratycznym państwie polskim jedno i to samo prawo oraz jeden i ten sam obowiązek.

Demokratyczny Rząd Jedności Narodowej zapewni każdemu obywatelowi spokój i poszanowanie swych praw, o ile zechce uczciwie pracować na swym kawałku ziemi lub też w innym warsztacie pracy.

Rząd Jedności Narodowej tępić natomiast będzie z całą bezwzględnością wszelkie bezprawie, kradzieże, rabunki, gwałty, morderstwa i wszelkie nadużycia, a szczególnie w wypadkach, jeśli one będą stosowane przez kogośkolwiek wobec polskiej ludności autochtonicznej (Mazurów i Warmiaków).

Polska ludność tubylcza, obojętnie czy jest już zweryfikowana czy też jeszcze nie, ma zapewnione prawo spokojnego bytowania na swej ziemi praojców i ze względu na jej ciężkie położenie znajduje się pod specjalną opieką władz państwowych. Ludność tę poleca się również szczególnej braterskiej opiece tej części społeczeństwa napływowego z innych dzielnic kraju, która istotnie posiada świadomość swej misji dziejowej dla narodu i państwa polskiego.

Ktoby się jednak odważył w jakikolwiek sposób krzywdzić tę ludność, napadać na nią, grabić jej mienie, samowolnie osiedlać się na gospodarstwie, wykorzystywać jej pracę bez należytego wynagrodzenia, zmuszać do czynności, będących w sprzeczności z prawem ustanowionym przez ustawodawstwo polskie będzie ścigany bezlitośnie przez organa bezpieczeństwa i oddany pod Sąd Doraźny.

W wypadkach popełnienia zbrodni zabójstwa lub spowodowania tegoż względnie napadów rabunkowych będą stosowane najcięższe kary długoletniego więzienia aż do kary śmierci włącznie. Osoby zaś niemeldowane wzgl. przychwycone bez wyraźnego celu pobytu na terenie województwa olsztyńskiego będą osadzone na dłuższy okres czasu w obozie pracy przymusowej.

Uwaga: dla urzędów wszelkiego rodzaju od sołtysa począwszy

Zawiadomić natychmiast o każdym wypadku przestępstwa czy zbrodni prokuratora lub też władze bezpieczeństwa (M. O. i U. B. P.) wzgl. władze przełożone administracji publicznej.

Obowiązek taki nałożony na urzędy wynika z art. 240 kodeksu postępowania karnego. Odnośnie zaś przestępstw urzędniczych przypomina się okólnik Nr 101 z dnia 23 marca 1946 r., z którym winni być wszyscy urzędnicy najdokładniej obznajomieni.

Wojewoda:

(—) Dr Z. Robel.

Poz. 55

Wojewoda Olsztyński

L. dz. 346/833/Sam/46.

Dot. stosunku do ludności autochtonicznej.

Olsztyn, dnia 28 czerwca 1946 r.

Do Ob. Ob. Starostów Powiatowych.

Inspekcje przeprowadzane w terenie przez Naczelnika Wydziału Samorządowego i Wojewódzkich Inspektorów Samorządowych, tudzież napływające z terenu meldunki stwierdzają, że wciąż jeszcze niektórzy wójtowie i

sołtysi, oraz biurowy personel gminny, nie znajdują właściwego podejścia do autochtonicznej ludności polskiej. Ma to miejsce szczególnie w powiatach południowych, zasiedlonych przez Mazurów i Warmiaków.

Dochodzą do mnie skargi, że wójtowie i sołtysi nie tylko nie ułatwiają miejscowym Polakom uzyskiwanie dowodów polskości przez szerokie podawanie do publicznej wiadomości o pracy Komisji Weryfikacyjnych, ale ją wręcz tym ostatnim utrudniają. Był np. wypadek, że jeden z wójtów odmówił udzielenia lokalu urzędu gminnego do wykonania czynności przybyłym członkom Komisji Weryfikacyjnej, inny nie chciał dać środków lokomocji, inni znowu odmawiali pośredniczenia przy składaniu wniosków przez ludność miejscową. Sołtysi rekrutujący się zwłaszcza z pośród przesiedleńców z województw centralnych nie wpływają na polską ludność miejscową aby takie wnioski składała. Stale powtarzają się wypadki krzywdzenia autochtonów przy rozdziale kart żywnościowych i darów z UNRRA.

Zdarzają się nawet wprost karygodne naciśki ze strony wójtów i sołtysów, aby Mazurzy i Warmiacy uciekali za Odrę.

Kładąc na karb niskiego uświadomienia politycznego wójtów i sołtysów, nie zdających sobie sprawy, że 700-letnia niewola niemiecka musiała się odbić w sposób fatalny na psychice Mazurów i Warmiaków, nie mogę się jednak zgodzić, aby wójtowie i sołtysi, będący do pewnego stopnia przedstawicielami państwa w terenie, wyłamywali się od wykonywania zarządzeń rządu Rzplitej, nie wprowadzali w życie jego wytycznych lub wręcz je sabotowali.

Dlatego też, żądam od Obywateli Starostów, aby wykorzystując odprawy wójtów i sołtysów oraz przy każdej innej sposobności osobiście i przez podwładnych urzędników:

1. Uświadamiali wójtów, sołtysów oraz biurowy personel gminny, że polska racja stanu kategorycznie wymaga, aby ani jedna kropla krwi naszej nie była dla nas stracona, oraz, że życziwe i lojalne podejście do Mazurów i Warmiaków, wciąganie ich do pracy społecznej, opieka ze strony gminy przyspieszy proces repolonizacyjny,
2. przestrzegli wójtów i sołtysów, że najdrobniejsze uchylania się od wykonywania zarządzeń i wytycznych Rządu spowoduje natychmiastowe zwolnienie ze stanowiska. Ze swej strony Obywatele Starostowie obowiązani będą:
 - a) zwiększyć ilość wójtów, a zwłaszcza sołtysów, miejscowego pochodzenia, usuwając nie nadających się na te stanowiska przesiedleńców z województw centralnych,
 - b) wpłynąć, aby w powstających gminnych radach narodowych element miejscowy był odpowiednio reprezentowany,
 - c) w wypadkach karygodnego ustosunkowania się wójtów i sołtysów do ludności miejscowej — zwalniali ich ze stanowisk niezależnie od kierowania spraw do władz prokuratorskich, gdy tego będą wymagały okoliczności.

Wojewoda:

(—) Dr Z. Robel.

Poz. 56

Olsztyn, 28 czerwca 1946 r.

Wojewoda Olsztyński

L. dz. O. 365/1861/Org/46

**Zwalczanie potajemnego
opilstwa i gorzelnictwa.**Do Ob. Ob. Starostów Powiatowych
i Prezydenta m. Olsztyna.

Wyjątkowo ciężkie warunki gospodarcze wywołane skutkami wojny, powodują, że władze państwowe muszą z całą bezwzględnością podjąć walkę z potajemnym gorzelnictwem, które wskutek zużytkowania na wyrób wódki zboża, ziemniaków, cukru, buraków cukrowych utrudnia racjonalną gospodarkę państwa w zakresie aprowizacji ludności.

Walka z plagą opilstwa, które przynosi społeczeństwu naszemu tak wielkie szkody moralne i materialne jest niezbędnym warunkiem do zapewnienia spokoju publicznego. Do walki tej należy zmobilizować wszystkie czynniki wykonawcze aparatu państwowego oraz czynniki społeczne i polityczne. Akcja ta powinna zmierzać do wytepienia potajemnego gorzelnictwa, związanego z tym nielegalnego handlu, rozlewnictwa i spożycia napojów wysokowych.

W tym celu w wykonaniu dekretu P. W. N. z dnia 12 grudnia 1944 r. o zwalczaniu potajemnego gorzelnictwa (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 85 ex 1944) zarządzam, aby Ob. Ob. Starostowie nałożyli na burmistrzów, wójtów i sołtysów obowiązek powiadamiania najbliższych organów Kontroli Skarbowej o istniejących na ich terenie nielegalnych punktach pokątnej sprzedaży trunków alkoholowych oraz potajemnego wyrobu alkoholu.

O takie samo współdziałanie ze strony organów bezpieczeństwa zwrócą się Ob. Ob. Starostowie do Pow. Komendantów Bezp. Publ. i Mil. Obyw.

Przypominam zarządzenie Ministerstwa Ziem Odzyskanych z dnia 27 lutego 1946 r. p. 5 (Dz. Urzędowy M-wa Ziem Odzyskanych Nr 1, poz. 4 ex 1946) o bezwzględnym zwalczaniu opilstwa przez stosowanie w każdym przypadku nadużycia alkoholu w miejscach publicznych surowych sankcji policyjnych karno - administracyjnych bez względu na szczebel społeczny, w stosunku zaś do osób piastujących funkcje publiczne przez zawieszanie ich w czynnościach służbowych. Przypominam również zarządzenie moje z dnia 30 marca 1946 r. L. dz. /Gos/Org/46 (Mazurski Dziennik Pełnomocnika Rządu R. P. L. 2/1946 poz. 31) o zwalczaniu nadużycia alkoholu wśród funkcjonariuszów państwowych.

Dotychczas nie daje się zauważyć, aby Ob. Ob. Starostowie przykładali należytą wagę do wykonania zawartych w powołanych zarządzeniach wskazań i zleceń. Nawet fakty notorycznego opilstwa wśród funkcjonariuszów państwowych oraz kierowców samochodów, przynoszące szkodę publiczną, nie są ujawniane i karane.

Przestrzegam, że tolerowanie i tuszowanie takich faktów, jak również zaniedbanie w donoszeniu organom Kontroli Skarbowej o miejscach potajemnego wyrobu i wyszynku alko-

holu będą traktować jako występki służbowe i winnych pociągać do odpowiedzialności.

Polecam Ob. Ob. Starostom (Prezydentowi m. Olsztyna), aby począwszy od miesiąca lipca w każdym miesięcznym sprawozdaniu sytuacyjnym umieszczali informacje, dotyczące walki z potajemnym gorzelnictwem, wyszynkiem i opilstwem oraz podawali ilość rozpatrzonych spraw karnych i wydanych orzeczeń w tej dziedzinie.

Sprawy wyżej omawiane należy omawiać na zebraniach okresowych szefów urzędów niezespolonych, odprawach burmistrzów i wójtów oraz zwrócić się o współdziałanie do organizacji społecznych i politycznych i nauczycielstwa.

Załączone obwieszczenie należy rozplakutować we wszystkich miejscowościach powiatu i umieścić w miejscach na to przeznaczonych wewnątrz i zewnątrz lokalu urzędu starościńskiego i innych urzędów państwowych i samorządowych.

Wojewoda:

(—) Dr Z. Robel.

Poz. 57

Wojewoda Olsztyński

L. dz. 15540/1861/Org/46

Olsztyn, 28 czerwca 1946 r.

**Zwalczanie potajemnego
gorzelnictwa i opilstwa.****OBWIESZCZENIE**

Państwo nasze przeżywa ciężki okres trudności powojennych. Całe polacie kraju są zupełnie zniszczone. Toczymy walkę z głodem. Wszystkie wysiłki powinny łączyć się w kierunku jak najoszczędniejszej gospodarki posiadanymi zapasami żywności. Wkładamy najwyższy wysiłek w celu obsiania odłogów rolniczych.

Tymczasem znaczna ilość zboża, ziemniaków, buraków cukrowych i cukru idzie na nielegalną produkcję napojów alkoholowych.

Producenci samogonu niszczą plody rolne środki żywnościowe, przeznaczone na wyżywienie ludności i utrudniają akcję aprowizacyjną oraz siewną. Opóźniają oni i hamują dzieło odbudowy kraju.

Potajemne gorzelnictwo jako przestępstwo wysoce szkodliwe dla narodu i państwa jest zagrożone ciężkimi karami więzienia i grzywny.

W myśl dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o zwalczaniu potajemnego gorzelnictwa (Dz. U. R. P. nr 15, poz. 85):

Kto bez właściwego zezwolenia pędzi napoje wysokowe (alkoholowe) ze zboża jego przetworów, ziemniaków, buraków cukrowych, cukru, melasy i in. surowców — podlega karze więzienia do lat 5 i grzywny od 10.000 do 500.000 złotych.

Kto nabywa, przechowuje lub przewozi napoje wysokowe, o których mowa w § 1 lub 2 z wiedzą o ich pochodzeniu albo udziela pomocy do ich zbicia lub ukrycia — podlega karze więzienia do lat 3 i grzywny od 50.000 do 200.000 złotych.

Przedmiot przestępstwa i narzędzia służące do jego wyrobu podlegają przepadkowi.

Kto mając wiadomość o uprawianiu potajemnego gorzelnictwa, albo powziawszy co do tego uzasadnione podejrzenie świadomie zaniecha natychmiastowego zawiadomienia o tym właściwej władzy podlega karze aresztu do 1 roku.

Mając powyższe na uwadze, wzywam całe społeczeństwo do jak najszybszego współdziałania w akcji zwalczania potajemnego gorzelnictwa, prowadzonej przez organy władz skarbowych, Milicji Obywatelskiej, bezpieczeństwa publicznego oraz administracji ogólnej.

Wojewoda:

(—) Dr Z. Robel.

Poz. 58

Wojewoda Olsztyński

L. dz. 1944/Adm/46

Podwyższenie opłat stemplowych.

Olsztyn, dnia 8 czerwca 1946 r.

OKÓLNIK Nr 281

Dekret z dnia 20 marca 1946 r. o zmianie ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 100) wprowadza do tejże ustawy znówelizowanej art. 3 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. i art. 16 dekretu z dnia 10 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 404 z 1935, Nr 3 poz. 15 z 1936 i Nr 56 poz. 310 z 1945 r.) dziesięciokrotne podwyższenie z dniem 4 maja 1946 r., opłat stemplowych oznaczonych stałą kwotą pieniężną.

Dziesięciokrotnemu podwyższeniu podlegają także opłaty stemplowe, pobierane przez urzędy administracji publicznej, przewidziane w następujących artykułach powołanej wyżej ustawy.

Art. 145. — Podanie wnoszone do urzędu państwowego, oraz protokoły spisane w urzędach, zastępujące podania podlegają opłacie stemplowej w wysokości 50 zł. i po 5 zł. od każdego załącznika, jako też od każdego dalszego egzemplarza lub odpisu podania, wraz z nim złożonych. Opłata od załącznika należy się bez względu na to, czy jest nim oryginał czy odpis i czy od niego uiszczono już poprzednio jakąkolwiek opłatę, czy nie uiszczono. Jeżeli jednak załącznikami do podania są papiery wartościowe, to nie podlegają opłacie jako załączniki.

Podanie ponowne, przy którym jedynie zostają złożone załączniki, potrzebne do załatwienia pierwszego podania, nie podlega opłacie — od załączników opłaca się jednak po 5 zł. od sztuki.

Art. 146. — Opłacie w wysokości 100 zł. w każdym przypadku oraz w wysokości 5 zł. od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad podanych w poprzednim ustępie art. 145) podlegają 1) podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji

w zakładzie takiego przedsiębiorstwa, jeżeli zezwolenie podania według obowiązujących przepisów wymaga odwiedzin na miejscu; 2) podania o nadanie uprawnień górniczych; 3) podania o wpis do księgi wodnej.

Art. 147. — Podanie w którym petent żąda zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej (podatku, opłaty, cła), podlega opłacie w wysokości 20 zł. Jeżeli jednak suma sporna nie przewyższa 100 zł., to opłata przy sumie spornej, przewyższającej 50 zł. wynosi 5 zł., przy sumie zaś, nie przekraczającej 50 zł. podanie jest wolne od opłaty.

Od załączników do podania, wymienionego w ustępie poprzednim, od egzemplarza drugiego i następnych oraz odpisów opłata nie należy się.

Podania innej treści, dotyczące się danin publicznych, podlegają opłacie w wysokości 30 zł. oraz w wysokości 5 zł. od każdego załącznika dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad streszczonych w art. 145).

Art. 149. — Na żądanie osoby, składającej podanie będzie wydane pokwitowanie z przyjęcia podania, wymieniałe imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania oraz kwotę uiszczonej opłaty stemplowej. Pokwitowanie takie podlega opłacie 2 zł.

Art. 154. — Świadcstwa, wydawane przez urzędy państwowe, nie wyłączając notariuszów, podlegają zasadniczo opłacie 50 zł.

Dowody osobiste, zawierające zezwolenie na wyjazd za granicę nie podlegają opłatom stemplowym.

Art. 155. — Wypisy (odpisy i wyciągi) z aktów stanu cywilnego wydawane przez urzędników stanu cywilnego podlegają opłacie w wysokości 10 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzenia, małżeństwa lub zejścia.

Art. 156. — Opłatom wyższym ponad zasadniczą (art. 154) podlegają: 1) akt nadania obywatelstwa polskiego (opłata wynosi 500 zł.), akt zezwolenia na zmianę: a) imion i nazwiska lub nazwiska 500 zł., b) imion 50 zł., 3) zezwolenie na nabycie nieruchomości przez cudzoziemca 1 proc. od minimalnej sumy nabycia (art. 3 ustawy z dnia 24-go marca 1920 roku Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 24, poz. 202), nie więcej jednak jak 5.000 zł., 4) zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej albo zmian w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w państwie polskim lub na powiększenie kapitału 1.000 zł., 5) zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji — 400 zł., 6) zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji itp.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż trzy doby, — 500 zł., 7) akt nadania górniczego 250 zł., 8) karty łowieckie, wydane na okres dłuższy niż 14 dni — 100 zł., 9) zezwolenie na urządzenie wystaw i targów gospodarczych — 100 zł.

Władza, nadająca obywatelstwo lub zezwalająca na zmianę imienia lub nazwiska, może zwolnić petent od opłaty przewidzianej w art. 1 punkty 1 oraz 2 a) i b) całkowicie lub częściowo.

wo ze względu na jego stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.

Wolne są od opłaty, przewidzianej w ust. 1 punkt 8, karty łowieckie, wydawane funkcjonariuszom zarządów lasów państwowych oraz straży łowieckiej prywatnej, zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową.

W związku z tym zarządzam, aby wszystkie podległe mi władze i urzędy od wnoszonych podań i wydawanych świadectw urzędowych pobierały podane wyżej opłaty stemplowe.

W sprawach podań wniesionych po dniu 4 maja 1946 r., a dotychczas ostatecznie nie załatwionych, należy zażądać od petenta uzupełnienia opłaty stemplowej do wysokości podwyższonej.

Wojewoda:

(—) *Dr Z. Robel.*

Poz. 59

Urząd Wojewódzki Olsztyński Wydział Samorządowy

L. dz. O. 325/16391/Sam/46

Organizacja bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Olsztyn, dnia 18 czerwca 1946 r.

Do Ob. Ob. Starostów Powiatowych

i Prezydenta m. Olsztyna.

jako Przewodniczących Wydz. Powiat.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe wymaga współpracy organów samorządowych z ochotniczymi strażami pożarnymi.

Zarządy gmin miejskich i wiejskich powinny dokładnie zaznajomić się z przepisami ustawy z 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365), a w szczególności z postanowieniami, zawartymi w art. 2, 9, 17, 22, 25, 26, 28, 30, 33, 35; 36, 38 i 43 (które w załączeniu podaję).

Wobec tego, że gminy nie subwencjonują ochotniczych straży pożarnych zupełnie lub w stopniu nie wystarczającym — zaleca się, aby od urządzanych przez straże pożarne imprez na cele pożarnicze, zaniechały poboru podatku od widowisk i zabaw, przysługujących gminom na podstawie art. 32 dekretu o podatkach komunalnych (Dz. Ust. 19, poz. 128 ex 46).

Zarządy gmin powinny zapewnić ochotn. straży pożarnej środki transportowe na wypadek pożaru i wyznaczyć na ten cel potrzebną ilość podwód konnych lub samochodów (art. 22 ust. 2, art. 26 ust. 1).

Celem uzyskania źródeł dochodowych, należałoby ochotn. strażom pożarnym przyznać np. prawo utrzymywania łódek sportowych wzgl. transportowych na jeziorach gminnych bez opłaty na rzecz gminy.

Dochody z udzielania koncesji kominarskich przeznaczyć należy na pożarnictwo.

W budżetach gminnych należy przewidywać kwoty na pożarnictwo, co wynika z postanowień ustawy powołanej na wstępie, choćby w formie symbolicznej złotówki.

Przy podziale i projektowaniu subwencji należy zasięgać opinii fachowej (instruktor po-

wiatowy lub naczelnik miejscowej Och. Straży Pożarnej) w czym bierze również udział członek rady gminnej wchodzący w skład zarządu Ochotn. Str. Poż., na podstawie statutu wzorowego.

Zarządy gmin winny zainteresować się porzucenym i niszczącym na ich terenie sprzętem pożarniczym, zebrać go i zabezpieczyć, gdyż sprawienie tego sprzętu należy do obowiązku gmin, a będzie w przyszłości bardzo kosztowne.

Zaleca się gminom stosowanie ulg dla członków Ochotn. Str. Poż., którzy za swą pełną ofiarność służbę, powinni być zwolnieni od świadczeń na rzecz gmin jak: szarwark, dostarczanie podwód itp., a równocześnie celem zachęcenia do wstępowania do Ochotn. Straży Poż. należałoby stosować pierwszeństwo dla członków przy rozdziale nawozów sztucznych, odzieży, przy przyjmowaniu na posady samorządowe, państwowe i in.

O ile w gminach nie znajdują się chętni do wstępowania do Ochotn. Str. Poż. należy zarządzić w myśl postanowień cyt. ustawy przymusowe straże pożarne.

Zaleca się powoływanie na członków Ochotniczej Str. Poż. Warmiaków i Mazurów, o ile ci znajdują się na terenie gminy, co umożliwi ich współpracę z ludnością napływową.

Za Wojewodę:

(—) *Wiesiołowski Bronisław,*

Naczelnik Wydziału Samorządowego.

Poz. 60

Urząd Wojewódzki Olsztyński Wydział Samorządowy

L. dz. O. 278/14031/725/46

Majątek byłych gmin niemieckich oraz osób prawnych prawa publ.

Olsztyn, dnia 7 czerwca 1946 r.

Do Ob. Ob. Starostów Powiatowych

i Prezydenta m. Olsztyna.

Przesyła się niniejszym odpis pisma Min. Z. O. Dep. Likwid. L. dz. 1176/4193/V/Og.46 z dnia 16. 4. 46 r. do wiadomości.

Jednocześnie wyjaśniam, że w sprawie omawianej w załączonym piśmie wydany już został Dekret z dnia 8 marca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87), którego art. 2 ust. 1 punkt 4 brzmi: „Majątek niemieckich i gdańskich osób prawnych prawa publicznego (ust. 1 lit. c) przechodzi z mocy samego prawa na własność odpowiednich polskich osób prawnych“.

Za Wojewodę:

(—) *Wiesiołowski Bronisław,*

Naczelnik Wydziału Samorządowego

Odpis
Ministerstwo Ziem Odzyskanych
Departament Likwidacyjny
L. dz. 1176/4193/V/Og/46

Warszawa, dnia 16 kwietnia 1946 r.

Do Urzędu Pełnomocnika Rządu R. P.
na Okręg Warmijsko - Mazurski
w Olsztynie.

W odpowiedzi na pismo z dnia 29 kwietnia 1946 r. L. dz. 8480/Sam./46 Ministerstwo Ziem Odzyskanych podzielać całkowicie stanowisko Ob. Wojewody co do wyłącznego prawa rozporządzania gmin polskich majątkiem poprzedniczek w prawie, a więc dawniejszych gmin niemieckich, wyjaśnia: trafnym i rozwiązującym zagadnienie jest pogląd w tej sprawie Ministerstwa Adm. Publicznej podany w piśmie z dnia 10 sierpnia 1945 L. III. S. 12002/45, a wyrażający się w stwierdzeniu, że przedsiębiorstwa komunalne nie mogą być traktowane jako majątek opuszczony, lub porzucony, gdyż stanowią własność Związków Komunalnych, których uprawnienia na skutek wypadków wojennych nie wygasły, a zmienił się jedynie czynnik je reprezentujący.

Majątek niemieckich i gdańskich gmin przeszedł z mocy samego prawa na własność odpowiednich gmin polskich w drodze sukcesji. Takie stanowisko prawne wynika z ogólnych przepisów prawa i znajduje nadto szczególny wyraz w zatwierdzonym już i ukazać się mającym w najbliższym czasie nowym dekreście o majątkach opuszczonych i poniemieckich.

Nie może tedy do tego majątku sięgać swoim zakresem działania ingerencją ani Urząd Likwidacyjny (dawniej T. Z. P.) ani też Min. Przem. w drodze akcji T. I. O. Z.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) *Dr J. Bernnaut,*
Naczelnik Wydziału Ruchomości

Poz. 61

Urząd Wojewódzki Olsztyński
Wydział Aproprowiacji i Handlu

Olsztyn, dnia 1 czerwca 1946 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Aproprowiacji i Handlu z dnia 23 lutego 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 322) zarządzam co następuje:

Przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego mogą być prowadzone pod jedną z następujących nazw: restauracja, bar, bufet, paszte-

ciarnia, kawiarnia, cukiernia, winiarnia-piwiarnia, win-wódek itd., herbaciarnia i jadłodajnia, pokoje gościnne przy handlu (§ 3).

Przedsiębiorstwa gastronomiczne można prowadzić dopiero po uzyskaniu koncesji, wyraźnie ustalającej, na jakiego rodzaju przedsiębiorstwo ona jest wydana (§ 6).

Do udzielania koncesji na prowadzenie **nowych** przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego są powołane Starostwa (referaty aproprowiacji i handlu), a w miastach wydzielonych z powiatów — Zarządy Miejskie (§ 7).

W sprawach o udzielenie koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego, odwołania rozstrzygają Urzędy Wojewódzkie (Wydział Aproprowiacji i Handlu) (§ 8).

Koncesja jest wydawana na czas nieograniczony i nie może być odstępowana innej osobie lub wdzierżawiana bez zgody władzy udzielającej koncesji (§ 11).

Ubiegający się o otrzymanie koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa gastronomicznego powinien odpowiadać następującym warunkom:

a) mieć fachowe przygotowanie lub praktykę w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa gastronomicznego;

b) wskazać odpowiednie pomieszczenie (§ 13).

Ubiegający się o uzyskanie koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa gastronomicznego powinien złożyć do właściwej władzy podanie, które ma zawierać:

a) nazwę przedsiębiorstwa, b) rodzaj przedsiębiorstwa, c) miejsce, w którym ma być uruchomione przedsiębiorstwo, d) nazwisko i imię właściciela przedsiębiorstwa, e) nazwisko i imię kierownika, jeżeli właścicielem jest osoba prawna.

2) Do podania powinny być dołączone:

a) dowód, stwierdzający posiadanie przez kandydata przygotowania fachowego lub praktyki zawodowej, b) szczegółowy plan przeznaczonego na przedsiębiorstwo pomieszczenia, oraz opis istniejących lub projektowanych urządzeń (§ 14).

Osoba, która uzyskała koncesję, obowiązana jest uruchomić przedsiębiorstwo gastronomiczne w ciągu trzech miesięcy od daty doręczenia koncesji. W razie nieuruchomienia przedsiębiorstwa w tym okresie, koncesja wygasa (§ 16).

1. Osoby i instytucje, prowadzące przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego na zasadzie dotychczasowych przepisów, obowiązane są w ciągu 2-ech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, wystąpić do właściwej władzy o udzielenie koncesji z zachowaniem przepisów, przewidzianych w § 13 i z dołączeniem dowodu należenia do zawodowego zrzeszenia przemysłu gastronomicznego oraz jego opinii o tym przedsiębiorstwie.

2. Władzą orzekającą w sprawach o udzielenie koncesji przedsiębiorstwom, wymienionym w ust. 1 jest:

a) w I instancji — Urząd Wojewódzki (Wydział Aprowizacji i Handlu).

b) w II instancji — Ministerstwo Ziem Odzyskanych (Depart. Apr. i Handlu).

3. Osoby, ubiegające się o koncesje (ust. 1), wnoszą podania do właściwych Starostw (ref. Aprow. i Handlu), a w miastach wydzielonych do Zarządów Miejskich tych miast (§ 17). Prowadzenie przedsiębiorstwa gastronomicznego bez uzyskania koncesji, pociąga za sobą poza innymi skutkami niezwłoczne przymusowe zamknięcie tego przedsiębiorstwa.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (§ 18).

Za Wojewodę:

(—) *Cmela Bronisław*,
Naczelnik Wydziału.

Poz. 62

Ministerstwo Ziem Odzyskanych

L. dz. 15687/II/2628/46.

Warszawa, dnia 27 czerwca 1946 r.

ZARZĄDZENIE

Ministra Ziem Odzyskanych z dnia 27 czerwca 1946 roku w sprawie przedłużenia terminu składania wniosków o stwierdzenie polskiej przynależności narodowej.

W odniesieniu do obszaru województw białostockiego, olsztyńskiego i gdańskiego zarządzam przedłużenie terminu składania wnio-

sków o stwierdzenie polskiej przynależności narodowej, przewidzianego w § 33 mego zarządzenia z dnia 6 kwietnia 1946 r. L. dz. 6703/II/1349/46, do dnia zakończenia działalności komisji weryfikacyjnych, t. j. do dnia 1 sierpnia 1946 r.

w z. Minister:

(—) *Wł. Czajkowski*,

Podsekretarz Stanu

Poz. 63

Urząd Wojewódzki Olsztyński

Wydział Weterynarii

L. dz. Wet. VII-321/46/14501/46

Do Ob. Ob. Starostów Powiatowych

(wszystkich)

i Prezydenta m. Olsztyna.

Wobec zbyt wielkich rozbieżności przy pobieraniu przez lekarzy wet. opłat za badanie i wystawianie świadectw zdrowotności kłaczy, w związku z akcją zwalczania zarazy stadniczej, Wydział Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego Olsztyńskiego, na polecenie Min. Roln. i Ref. Rol. Nr Wet./2-I-6/25: ustala opłaty za badanie i wystawianie świadectw zdrowotności:

w kwocie zł. 50,— za pierwsze i zł. 20,— za następne badanie.

Za Wojewodę:

(—) *Muszkiewicz*,

Naczelnik Wydziału Weterynarii.

Część nieurzędowa

WYKAZ PLACÓWEK SKARBOWYCH W WOJEWÓDZTWIE OLSZTYŃSKIM

a) **Urzędy Skarbowe:** Biskupiec, Braniewo, Iławka, Lidzbark - Warmiński, Giżycko, Morąg, Nidzica, Olsztyn, Ostróda, Pasłęk, Pisz, Susz, Kętrzyn, Szczytno, Węgorzewo, Mrągowo.

b) **Rejony Kontroli Skarbowej:** Bartoszyce, Lidzbark - Warm., Giżycko, Morąg, Nidzica, Olsztyn, Ostróda, Kętrzyn, Szczytno, Susz, Pasłęk, Mrągowo.

c) **Urzędy Skarbowe Akcyz i Monopoli:** Lidzbark - Warm., Giżycko, Morąg, Olsztyn.

d) **Okręgowy Inspektor Ochrony Skarb.:** Olsztyn.

e) **Brygady Ochrony Skarbowej:** Olsztyn, Giżycko, Morąg.

OBWIESZCZENIE

Wojewódzka Komisja Notowań Cen podaje następ. ceny na ziemiopłody za q w województwie olsztyńskim, ustalone na posiedzeniu w dniu 10 lipca 1946 r.:

żyto	1.360,—
pszenica	2.350,—
owies	1.300,—
jęczmień	1.370,—
ziemniaki	500,—
groch	5.260,—
fasola	4.750,—

KOMUNIKATY:

Punkt sprzedaży Dzienników Ustaw R. P.

Sąd Okręgowy w Olsztynie zawiadamia, iż uruchomiony został stały „Punkt Sprzedaży Dzienników Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” przy Kasie Sądu Okręgowego w Olsztynie, ul. Stalina 10, I piętro, pokój nr 22.

Już są do nabycia komplety Dzienników Ustaw za rok 1944 i 1946 oraz poszczególne numery za rok bieżący.

Okręgowy i Obwodowy Inspektorat Pracy.

W początkach czerwca br. został otwarty w Olsztynie Urząd Okręgowy i Obwodowy Inspektoratu Pracy.

Zadaniem wymienionych urzędów, stosownie do obowiązujących ustaw ochronnych, jest rozciągnięcie opieki prawnej nad wszystkimi pracownikami zatrudnionymi w zakładach prywatnych, państwowych czy też samorządowych.

Inspektorzy pracy wydają zezwolenie na zatrudnienie młodocianych (po uprzednim zbadaniu ich przez lekarza Ubezpieczalni Społecznej). Przestrzegają aby młodociani uczęszczali na naukę dokształcającą i nie byli zatrudnieni przy robotach wzbudzonych pilnują, aby majstrowie zatrudniający młodocianych zawiazali z nimi właściwe umowy i wypłacili im stosowne wynagrodzenie.

Odnosnie pracy kobiet głównymi zadaniami Inspekcji Pracy jest, aby kobiety były zatrudniane tylko w porze dziennej i przy pracach dozwolonych

przepisami ustawy, aby w zakładach były odpowiednie urządzenia sanitarne dla kobiet — a w większych zakładach były utworzone żłóbki dla niemowląt, w których matki zatrudnione w zakładzie mogą zostawiać dziecko i karmić je w ciągu dnia pracy. Poza tym Inspektorzy przestrzegają, aby kobiety w pierwszym okresie przed rozwiązaniem i po rozwiązaniu były zwolnione od pracy i w tym czasie nie może być zerwana z nimi umowa najmu.

Ważną funkcją organów Inspekcji pracy jest wizytowanie zakładów pracy i dopilnowywanie, aby zakłady były urządzone odpowiednio pod względem bezpieczeństwa higieny pracy. Aby w zakładach był przestrzegany czas pracy stosownie do przepisów ustawy o czasie pracy, aby pracownikom były udzielane urlopy — według przepisów ustawy o urlopach: aby pracownicy otrzymywali wynagrodzenie stosownie do układów zbiorowych: aby były przez pracodawców przestrzegane wszystkie przepisy zawarte w Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o umowie i pracy pracowników fizycznych i umysłowych.

Za przekroczenie wyżej wyszczególnionych ustaw są przewidziane wysokie kary dochodzące do 30 tysięcy złotych i trzech miesięcy aresztu, które nakładają Inspektorzy w drodze karno-administracyjnej.

Poza tym Inspektorzy opiniują przy wydaniu przez władzę administracyjną pozwoleń na otwieranie, względnie rozszerzenie zakładów przemysłowych. Badają przyczyny nieszczęśliwych wypadków i w razie winy ze strony pracodawców skierowują takie sprawy do prokuratora. Prowadzą akcję mediatorską w razie zbiorowych zatargów pomiędzy pracownikami a pracodawcami. Na wypadek zatargów w rolnictwie przewodniczą na komisjach rozjemczych. Na zasadzie dekretu o Radach Zakładowych powołują komisję do wyboru Rady Zakładowej i przewodniczą na posiedzeniach w razie zatargu pomiędzy zarządem przedsiębiorstwa a Radą Zakładową.

Inspektor Okręgowy jest drugą instancją odwoławczą, zależną bezpośrednio od Ministra Pracy i Opieki Społecznej. Poza tym Okręgowy Inspektor wydaje pozwolenia na pracę w godzinach nadliczbowych, załatwia szereg funkcji w kontrakcie z Wydziałami Wojewódzkimi, między innymi przy udzielaniu zezwoleń na otwarcie niektórych zakładów przemysłowych: ustalaniu godzin handlu itp.

Inspekcja pracy urzęduje tymczasowo w lokalu Urzędu Zatrudnienia przy ul. Stalina 21. Inspektor Obwodowy przyjmuje interesentów w poniedziałki i piątki. W najbliższym czasie zostaną otwarte Obwodowe Inspektoraty Pracy w Kętrzynie i Ostródzie.

Naukowy Instytut Rzemiosła

W dniu 23 maja br. powołany został do życia Naukowy Instytut Rzemiosła w Olsztynie. Lokal

Instytutu mieści się w gmachu Izby Rzemieśniczej przy ul. Mazurskiej 1.

Celem Instytutu jest:

1. Doksztalcenie zawodowe rzemieślników przez urządzenie teoretycznych i praktycznych kursów zawaodowych i wykładów.
2. Wydawanie odpowiednich publikacji i podręczników fachowych oraz popieranie czasopism i wydawnictw zawodowych.
3. Popularyzowanie wyrobów wzorowych oraz wynalazków.
4. Udzielanie porad technicznych i artystycznych.
5. Organizowanie wystaw, konkursów itp.
6. Prowadzenie poradni psychoechnicznej.

Ze względu na dokliwy brak fachowych sił, potrzebnych niezwłocznie do pracy nad odbudową naszej gospodarki, dla Instytutu Olsztyńskiego wysuwa się na plan pierwszy organizowanie doksztalcania zawodowego przez kursy. Prace te są już w toku realizacji.

W dniach 23 i 24 czerwca br. odbył się w Warszawie zjazd dyrektorów Naukowych Instytutów Rzemiosła, na którym m. i. uchwalono utworzenie Centrali Naukowych Instytutów Rzemiosła, która będzie koordynowała prace poszczególnych Instytutów Wojewódzkich.

Urząd Zatrudnienia

W dniu 1 maja 1946 r. powołany został w Olsztynie przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej — Urząd Zatrudnienia, ul. Stalina nr 21, którego zadaniem jest regulowanie podaży i popytu pracowników umysłowych i fizycznych, jak również prowadzenie clearingu pracy.

Urząd Zatrudnienia w porozumieniu z Wojewódzkim Wydziałem Samorządowym organizuje obecnie zastępcę Urzędu Zatrudnienia w każdym powiatowym mieście.

W sierpniu br. Urzędy Zatrudnienia będą przeprowadzały na terenie województwa we wszystkich instytucjach zawodowy spis pracowników umysłowych i fizycznych.

Wszelkie wolne miejsca pracy winny być zgłoszone do Urzędu Zatrudnienia, zgodnie z Dekretem z dnia 2 sierpnia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 182) pod rygorem wyszczególnionych w art. 9 tegoż Dekretu.

Delegatura P. Z. W. Szk. w Olsztynie.

Z dniem 15. VII. 1946 r. zostaje powołana do życia Delegatura Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Olsztynie (adres: Delegatura PZWS Olsztyn — ul. Wyzwolenia 12).

Delegatura ma za zadanie obsłużyć przy przeprowadzeniu nakładów PZWS (książki szkolne, druki administracji szkolnej, pomoce naukowe itp.) teren Kuratorium Okręgu Szkolnego Mazurskiego.

Łączono z polecenia Wojewody Olsztyńskiego.

Adres redakcji i administracji „Olsztyńskiego Dziennika Wojewódzkiego” — Urząd Wojewódzki w Olsztynie, ul. 1 Maja nr 1, pokój nr 48, tel. 172.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów olsztyńskiego Dziennika Wojewódzkiego należy wnosić do Administracji względnie do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego, kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru.

Cena numeru wynosi 30,— zł.

Prenumerata: Prenumerata Olsztyńskiego Dziennika Wojew. wynosi zł 90, wpłacać ją należy za pośrednictwem PKO, na konto Administracji Mazurskiego Dziennika Nr I — 1224.

Ceny Ogłoszeń: Tekstowe — cała strona 1 200 zł, 1/2 strony 600 zł, 1/4 strony 300 zł. — Tabelaryczne: 50% drożej. Ogłoszenia drobne 2 zł za wiersz.

Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowe umieszczanie ogłoszeń.

Czcionkami Drukarni Toruńskiej pod Zarządem Państwowym nr 1 — ulica Św. Katarzyny nr 4 E. 13375